

**ΝΕΑ ΔΕΔΟΜΕΝΑ ΤΗΣ ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΗΣ ΕΞΑΠΛΩΣΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ
ΓΕΝΕΤΙΚΗΣ ΔΟΜΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΠΛΗΘΥΣΜΩΝ ΑΣΠΑΛΑΚΑ
(ΓΕΝΟΣ *Talpa*): ΠΡΟΣ ΕΝΑ ΝΕΟ ΥΠΟΕΙΔΟΣ;****ΤΡΥΦΩΝΟΠΟΥΛΟΣ ΓΙΩΡΓΟΣ¹, ΘΑΝΟΥ ΕΥΑΝΘΙΑ², ΧΟΝΔΡΟΠΟΥΛΟΣ ΒΑΣΙΛΗΣ³,
ΦΡΑΓΓΕΔΑΚΗ-ΤΣΩΛΗ ΣΤΕΛΛΑ³**

Η ταξινομική διάκριση των ειδών του γένους *Talpa* είναι ιδιαίτερα δύσκολη εξαιτίας της μορφολογικής ομοιότητάς τους. Η εξωτερική μορφολογία και η καρυστυπική ανάλυση δεν διακρίνουν επαρκώς τα είδη σε αντίθεση με αλλοενζυμικές και μορφομετρικές αναλύσεις. Η γνώση της εξάπλωσης των ειδών ασπάλακα στην Ελλάδα είναι πολύ περιορισμένη και βασίζεται σε λίγα άτομα που χρησιμοποιήθηκαν σε πανιδικές κυρίως εργασίες. Η παρούσα μελέτη είναι η πρώτη που χρησιμοποιεί μιτοχονδριακούς μοριακούς μάρτυρες για την ταξινομική διάκριση πληθυσμών ασπάλακα, χρησιμοποιώντας άτομα από την Ελλάδα. Η ανάλυση πραγματοποιήθηκε σε 40 άτομα από 13 τοποθεσίες της Ελλάδας. Απομονώθηκε ολικό DNA και πολλαπλασιάστηκαν με τη μέθοδο της Αλυσιδωτής Αντίδρασης Πολυμεράσης (PCR) τμήματα των γονιδίων 12s rRNA και κυτόχρωμα β. Υπολογίστηκαν πληθυσμιακές και μοριακές παράμετροι των πληθυσμών και οι φυλογενετικές σχέσεις τους.

Η ανάλυση αποκάλυψε ότι στις περιοχές δειγματοληψίας εξαπλώνονται αλλοπατρικά τα είδη ασπάλακα *Talpa europaea* και *T. stankovici*, με τη Βόρεια Πελοπόννησο να αποτελεί το νοτιότερο όριο εξάπλωσης του δευτέρου. Όλες οι αναλύσεις υποστηρίζουν τη γενετική διαφοροποίηση των ελληνικών πληθυσμών του *T. stankovici* σε 2 ομάδες: της Πελοποννήσου και της Κεντρικής και Δυτικής Ελλάδας. Οι δύο ομάδες εμφανίζουν ένα πρότυπο που υποδηλώνει την απομόνωσή τους για μεγάλο χρονικό διάστημα λόγω γεωγραφικών παραγόντων. Ο αποχωρισμός της Πελοποννήσου από τη Στερεά Ελλάδα πριν 3-5 εκατομμύρια χρόνια πιθανότατα αποτελεί το λόγο της απομόνωσης των ομάδων. Οι πληθυσμιακές αναλύσεις δεν αποκάλυψαν κάποιο σοβαρό συμβάν πληθυσμιακής στενωπού ή έντονης αύξησης πληθυσμού μετά από μετανάστευση, αποκλείοντας την Ελλάδα ως περιοχή καταφυγίου κατά τις παγετώδεις εποχές. Η γενετική διαφοροποίηση της ομάδας της Πελοποννήσου είναι σημαντική και οι γενετικές αποστάσεις θα μπορούσαν να αντιστοιχούν σε διαφοροποίηση επιπέδου υποείδους. Για το είδος *T. europaea* δεν βρέθηκαν μεγάλες γενετικές διαφορές των ελληνικών από άτομα της Βόρειας Ευρώπης, ενώ οι αναλύσεις υποδηλώνουν μεγάλους πληθυσμούς του είδους στην Ελλάδα ακόμα και κατά τις παγετώδεις περιόδους.

¹Τομέας Βιολογίας Ζώων, Τμήμα Βιολογίας, Πανεπιστήμιο Πατρών, 26500 Ρίο, Πάτρα
tryfonop@upatras.gr

²Τομέας Βιολογίας Ζώων, Τμήμα Βιολογίας, Πανεπιστήμιο Πατρών, 26500 Ρίο, Πάτρα
ethanou@upatras.gr

³Τομέας Βιολογίας Ζώων, Τμήμα Βιολογίας, Πανεπιστήμιο Πατρών, 26500 Ρίο, Πάτρα
fraqued@upatras.gr